

جمعیت عامیة اسلامیه نك ناشر افكاريدر

مدیر مسئول :
مکتب قضاء معلملرندن
کلیسلی منیر

محرر:
فاتح مجیز درسعالملرندن
توقاد مبعوفی
مصطفی صبری

صاحب امتیاز:
فاتح مجیز درسعالملرندن
استانبول مبعوفی
مصطفی عاصم

مندرجات

دین اسلامده هدف مناقشه اولان مسائلدن ... مصطفی صبری
ماصونلنی ترویج ایدنلره ... م. صفوت
تاریخ اسلام حوائقندن ... طاهر المولوی
عینتابی عبدالله ادیب افندی ... کلیسلی منیر

نسخه سی ۱ غروش

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیه برابر در)

استانبول ولایات ایچون :
برسنه لکی ۵۰ غروش
الئی آیایی ۲۵ »
ممالک اجنبیه ایچون :
۱۳۰۰۰ فرانک
» ۶۰۰۰ »

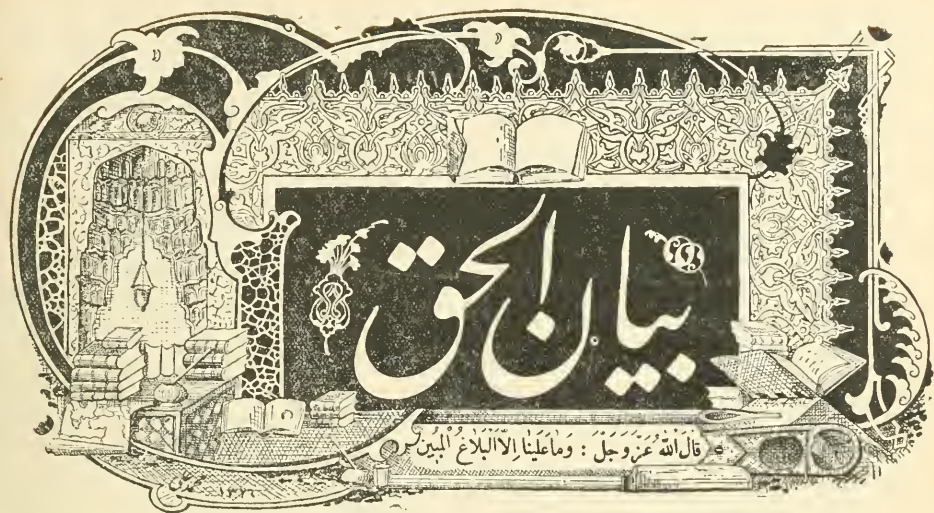
درج اولنیلان اوراق اعاده ایدیلز

قارئلر مزه

اکثر مقالاته آیات کرمه واحادیث نبویه درج ایدلش بولندی بی نظراعتباره آلهه رقی رعایت نکرده بولناهامسی رجا اولنور ،

در سعادت

شرکت طبعیه مطبعه سنده طبع اولمشدر

نازار ايرتسى كونارى نشر اولنور دينى ، ادبى ، سياسى و فنى هفتەلى غزته در

برده ايسته نيديكى زمان احكامنده تعديلات و تحريفات
اجرا ايدە بيلمك علمانسك ايدى؟ اختيارنده بولنان بردنى
باقلم ژابونلر ايسترلر مى؟ [بز بوا دملرك مناقصه ايله
بردين ارامقده اولدقلىنى ظن ايدە جك قدر حقتلرندە
سوءظن بسيله ميورز] يا خود يازين اوچىجى بر طالب
ظهور ايدىر-ه ژابونلره قارشى كوستريلن بومساعده
مخصوصه سكره كيلر نظرندە دين اسلام ايچون شهه آلود
برماضى ، بر تزل رغبتچويانه عد اولماز مى؟

اوت ، دين اسلامك شويكى خواهش كرانى بتون
احكامنى قلباً و وجداناً اذعان و قبول ايندك نسكره بعض
احكامك جهت اجراييه سنده قصور ايدە جك اولورلر سه
بونك بر قصور ، بر كناه اولديغى اعتراف ايتلر شريطيله
مسلمانلغه محل و منافي اولميه جغنى و چونكه بر كناهى ،
بر معصيت قطعيه نى يابىق دكل تصويباتمك ديسدن خروجى
مستلزم اولميه جغنى علمانس كنديلر سه نلقين ايدە بيلورلر .
ملا ژابونلر بعدالاهتماسيه قاديسترينى - ميوروث بر كناه

دين اسلامده هدف مناقشه اولان مسائلدن

[مابعد]

ما نظرم تستردن شكات ايتديكى قدرده علمامزى
مؤاخذه ايدىوردى . كنديسى بتون كناهى دوش
فدا كارانه سسته يوكندىكى حالده علمامك دريغ ماذونيت
ايتلر شايان تقبيح ، بر تعصب ، بر بخل كى كور بىوردى .
لكن علمامك ، شرعاً ممنوع بولنان رشيد اذن و بر مك
صلاحيتنه مالك اولدقلىنى و تجوز و تحريم انجق شار-
عك حقي اولوب بوكا مداخلة ايتك كيمسه نك حديثه دو-
شميه جكنى بيله ميوردى . هله بوبابده كنديسنك كفالتي
خنده استمرا بديل كر نه تأسفى جالب بر جرأت و [ولاتر
وازره وزير اخبرى] نص جيلندن نه قدر غافلانه بر
حرك ايدى ؟

برسئله اعتقاد اولق اوزره — غریستور بولندیر بیلیرلر .
 نه کیم فقیر بوجهی ژاپونلرک حساسنه اوله رق مباحثه
 تکلیف ایش ایدی ایسه مده : خیر . . . بیچون کنه
 ایشلهش اوله لم . دیرلر ، بونی قبول ایتزلر دیشیدی .
 ناجزلی ایسه اسکی مسلمان قبول ایتدیکی حالد یکنسک
 قبول ایدمور اولسته تعجب ایدیلریم دیه مدم .

بحثک بونقله سی ، منور الافکار عد اولانلرک چوق
 ذواتک بیله تقدیر و تفهمده کوجلک چککاری ایتیه
 کورولدیکندن رازدها ایضاحه نریم کورسورز .

یدی سکیز آی مقدم غالباً روسیه لی برقدین طرفدن
 اقدام غرضنه یازیلار . برکتوبده دین اسلامک قواعر
 واحکامنی غایت عالی کوردیکی و انجیق بودینی قبول
 ایتدیکی تقدیرده قدیمأ مؤلفی بولان حیات سر بسته ندن
 چیقاراق چارش آلتنده حبس نفس ایلک لزومه
 رعایتی کوزینه کسدرمه دیکی و هر حالده بوقدر عالی جناب
 بردیسک ، کندیمی کی طالبات اتسابنی مایوس راقیه
 جغه امیدوار اولدینی بیان اولنور و اقدام غرضنه
 طرفدن ده بومسئله معضلات مباحث اسلامیه دن بولندینی
 جهته جوانی فحولین علمایه عائد اوله جفی درمیان
 ایدیلوردی . حال بوکه مسئله همان هر مسلمانک بیلیمی
 لازم کله چک درجه ده بسطدر . چونکه دین اسلامده
 تستر فرضدر . و فرض دیمک : لزومی اعتقاد ایدیلرسه
 دیندن چیقایلر و لزومی اعتقاد ایدیلکه برابر مقتضایله
 عمل اولمازسه دیندن چیقیلماز ، فقط بویک برکناهه
 کیلش اولور . دیمکدر . شو حالده اومکتونی یازان
 قازین حقیقه مسلمان اولق ایسته بورسه دین اسلامک
 سائر احکامی ، کی تسترینده عالی و موافق حکمت کوره
 چک و بویله کوره بکه برابر بویک توفیق حرکت ایدمه چک
 ایسه قصوری اسکیدن بری آتش اولدینی تربیه عطف
 ایدمک و مسلمین آرمسنده اکسک اولان فسقا کی
 کندیسکده فاسق ، کنه کار برمسلمان درجه سنده

فلق ایسته دیکی بیلیمی لازم کله چکدر . ادراکات قلییه سی
 بویله جه تنظیم ایتک شرطیه کندیسنی ، کافی السابق
 آچیق کزسه ده منم ، اما عرض ایتدیکم وجهله کنه کار
 برمسلم عد ایدیلریمز . انجیق بویقافله و مسلماناق ادعایله
 دارن اسلامه دخولی — سوومنال اولق وقتیه سبیت
 و برکت احتمالنه بنا تجویز ایتیمز . بوندن فضلنه سی یعنی مسلمان
 اولدینی حالد هم آچیق کزیمک همه ده کنه کار اولماق
 چاره سی آرمور و بونک ایچون علماء اسلامدن فقه
 آلمق ایسته بورسه بویله بره یوانی و برمه مسلماناق
 و مسلمانلقده فرض نه دیمک اولدینی بیان هیچ برکمه
 جسارت ایدم . والا برقادینک عدم تسترینی خوش
 کورمک صورتیه برمسلمان قازانه دن دیرکن — ایشته
 اوخوش کورنلردن عسارت اولق اوزره — برچوق
 مسلمان غائب ایش اولورز .

بوقاریدن بری آکلاشلش اولسنی امید ایدرک
 تستر علمنده سویلن سوزلرک چوغی بومسئله ی تاس
 و تعلقی اولسان کفت و کولدر . یالکیز بتون قادیلر
 ایچون شو حالک مافوق الطبعه برحبوسیت ابدیه اولمی
 و بشرک برجنس لطیفی ، برقسم مزینی اولق اوزره
 یارادیلان شوز و الیلرک بوصورتله زیتلرینی کیزلیمک
 مجبورینده بولندیریلهرق ایجاب طبیعیلرندن الی الابد
 محروم براقلمش اولملری مسئله سی ایله تنظیلات غرضه
 سند کی مقاله ده دینلیدیکی وجهله قادین بولان « مجلسده
 کندینی بکندیریمک فکرینک انسانره چکی دوزن و یردیره سی
 هرشینک ده جدی ، فکرلرک ده یارلاق اولمی »
 مسئله سی قالیورکه بویکی مسئله دن برنجیمی تستر علمنده
 سویلن سوزلرک ک قوتلیسنی و ایکنجیمی ده تسترله
 علاقه دار اولمقدن قورتوله یان اخلاط لپنده سویلن
 سوزلرک ک قوتلیسنی تشکیل ایتکددر . ایکنجی مسئله یی :
 اوربالیرک ، کندیلرینی قادیلره بکندیریمک کی برمسائفه
 دائمه ایچنده بولندیرملری سایه سنده حال حاضر ترقیه

نثر بونک نسیانجه طوغرو حس تعقیب ایله منجس اولوق مجبوریتنه طبعاً معروضدرلر .

رابعا قادین میلی حیات بشرده پک بیوک بر عامل یک بیوک برحرک ترقی اولدینی تسلیم ایدلکدن صو کرا بوسرمایه مهی اوله اورتیه دوکیو بره رک تعبیر معروفي اوزره سو، استعمال ایله ازوقنده منبعی قورومتق موافق ذکدر . بوسو، استعمال یوزندن برچوق انسانلرک پک ایرکن سن ایسه واصل اولدقنری کورولورکه اوکیلرده قادین احتیاجی قالمق طولا یسمله جالیشمق ، ترقی اتمک عشقنک نسللری کبی سونمش اولسی لزومی نظریه سابقه ایجاباتندن اولور . دین اسلامده ایشته بوقادین احتیاجی دینن سرماییه حیاتی تعدد زوجات شاهددرکه تقدیر ایدر . شوقدر وارکه غیر معین صرفیات ایله تعقیب اتمز ، بلکه تنظیم ایدر .

تسرتک ، جنس لطیف بشرایچون چکیلز بر حبس دائمی اولسی مسئله سنه کنجه بونقظهده براز ده ایلری کیدیلرک :

تسرت قادینلر ایچون طوغری بر وظیفه اولوق لازم کلسه بدی اونلری جناب حق یوزلرنده ستره اوله رق یاراتیردی .

دیین اولدینی ایشیمش ایسه مده ارتق بونک پک یا کلش بر غلو ، پک یولسر بر افسانه اولدینی آشکاردر . چونکه انسانلر ناصل یارادلیدر ، دنیا به ناصل کلدیلر ایسه اوله جه قالمایوب بونجه لوازم مدنی و فضائل انسانیه ایله متحیل اولمشلردر . هم مستوریت خلق اولسه بدی اصل او وقت وظیفه اوله مازدی . چونکه وظیفه امور مکسوبه واختیار به جمله سندن اولوق لازم کلیر .

حقیقت حاله کنجه تسرت قادینلر ایچون آزچوق بر کلفت ، بر بار تقید اولمق له برابر بو زحمک مدنیت صحیحیه اولان خدمتی غایت بیوک غایت عایددر . « نعمت کلفت مقابلنده استحصال ایدیلر » قاعده سنی

واصل اولدقنری شکنده درمیان ایدلر مده مصادف اولدم . فقط اولاً : بومسئله بی ایلری سورنلر ، نظیات غرنه سنده کی مقاله بی یازان ذلک دخی خطاری وجهه بونی تسرت قارشى دکلده عدم اختلاطه قارشى ایلری سوردکلری حالده بز اوئیده تسرت حسابنه قید ایدرک بومبجنده جوابدن مستغنی عدا یمه جکز . ثانیاً ، کافاه مساعیده نسوانی بیله اورتیه دوکک درجه لرینه وارن برملک ماده قازانچی ایله معنایى اخلاق خسارى آره سنده بر مقایسه بایسلمق لازم کلیر .

ثالثاً بکندیکی قادینلر نائل اولوق اوزره کندینی ثروت ومعرفت اکنسای مجبوریتنه کورن انسانلرک مقصده وصول ایچون طریق مشروع ازدواجیه کافی کورمه مک درجه لرینه کللری یوزندن ملکنک اخلاقه ؛ تناسله اوله یلجق ضربه لریده نظر دقتدن دور طو تماملیدر . اوروبا عقلانستی دوشوندرن مساندن اولوق اوزره اوراده اکثریتلر ارککلرک تأهلر رغبت اتمه لر کی کذلک بزده ده نسوانی غیر مستور بولنان پک اوغلی حیاتیله مناسبت پیدا ایدن لیه رال کنج لر مزلک علی الا کثر بکار (!) قالملری سوزمری تأیید ایدر . بونلرک ازدواجی کافی کورمه لر ایسه مساعی بشریه ایچون باشلیجه غایه قادین اولدینی نظریه سنه کوره پک طبعیدر . چونکه مثلاً مطمح نظری کسب ثروت اولان انسانلرک اولدیکی کونه قدر باره قزائمق استاسندن قور توله مادقلری کبی هدف مساعی قادین اولان انسانلرک ده آزه قناعت اتمه لر ی ضروری اولور . همار ککلک برچوق قادینلر له مناسبت پیدا ایسی ایسه متقابلا هر قادینک ده برچوق ارککلر له مناسبتده بوله بیلمه سنه متوقف اولدینغدن بوله برملکنک عفتی ترا کتلی ومساحه کار بر نظر له دکلده محاسب بر نظر له دوشونمک انسانک تو بلرینی اور برتمک کافیدر . ایشته قادین بولنان مجلسده کندینی بکندیر مک فکری انسانلر ه چکی دوزن وریدرر دیوب یکجه مایدیر . چونکه او بکندیر مک احتیاجنده بولنان انسا

فاضلہ نك فوقدہ اولہرقی کو۔ تردیكی علویك امن۔ مال
لاخصاسندن برنی، صدمزمہ از چوق تعاقی بول۔ ان
بر دانہ سنی ذکر ایدہ لم :

ما بعدی وار

مصطفیٰ صبری

تردہ یز ؟ رتہ کیدہ یوز ؟

ما صوفی سرجلرہ

ملکتمزکہ : مقرر خلافت اسلامیدر . درنیوز
مایونلق بر اسلام کتہ۔ سی بزہ قبلہ گاہ اہل ایمان مقرر
خلافت عظمای اسلام نظرلہ باقور . بوکون اونوز بش
مایون دن عبارت بیلدیکمز شو عثمانیانی تشکیل ایدن
ملل مختلفہ ایچیدن اتحق یکرمی ملیونہ وارہ میان اہل
اسلام کرۂ ارضک قطعات مختلفہ سندہ کی یوزلر جہ ملیون
مسلمانلر آرہ سندہ ممتاز بر موقع طومش عجبا نہدن ؟ .
ایستہ بوکا ورلہ جک جواب « ملکتمزک مقرر
خلافت عظمای اولسی » در . ملکتمز بشون اہل
اسلامک بو توجہنی قوری بر خلافت ایلہ محافظہ ایدہ
بیلیرمی ؟ .. ایدہ مزمی ؟؟؟ ؟ ...

شولہ جہ بسط بر دوشونجہ ایلہ دوشونجک اولور
ایسہک ماصونلق ترکیانک ، عثمانیایک مزارینی قازمہ
یکانہ بر واسطہ در . بوکون کیم نہ درسہ دیسون
یکرمجی عصر مدنیت ہلال ایلہ صلیبی ؟ اسلام ایلہ نصرانی
اونوتمہ مش والی الابدہ اونودہ مہ جقدر ! ..

یکرمجی عصر مدنیتک بالکن انسانانہ خدمت
ایستدیکنی ادعا ایدنلر انسانیتک ، مدنیتک یوزنی
قزارتمہ جق درجہ کی قطعات ارضک ہر طرفندہ کی
اسلاملر روا کوربان مظالمی حقہ سزانی کورہ بورلر
دیکمدر . بوکون عثمانیایک عالم اسلامہ بیوک بر مرہبوطی
اولنلہ برابر عالم اسلامدن بیوک بر استفادہ سی دہ وار

قبول ایدن مدنیت بک چوق فضیلتلر کدہ کلفت مقابلندہ
احراز اولنہ بیلہ جکی تسلیم ایچمیلدر .

صرہ۔ سی گلش ایکن سوبیلہ ہمہ مناظرہ کبی بعض
ذوات دین اسلامی سہولت و طباع بشرہ کال موافقتی
جہتیلہ مدح و ثناء قالفیشہ برلر . حال بوکہ بو فکر
علی الاطلاق طوغری اولہ ماز . اوت .. دیمز « لایکاف
اللہ نفساً الاوسعیا » دستور حکمتک اتندہ ساحہ آرای
نجلی اولدینی ایچون احکامندہ بشرک پایہ مہ جنی درجہ دہ
برکو چلک بر حرج ولنہ ماز ایسہ دہ مسلمانلرک بر دین حق و
عالی اولدینی کز زیادہ عقل و حکمتہ موافقتیلہ احکام فاضلہ سبیلہ
طانیایدلر . بویلہ بر دین طبیعتک ہر ارزوستہ ، نفسک
ہرمیلانہ اوغون دوشمک شویلہ طوسون بر جو قلری
شدیداً نہی ایدر . بونک ایچون مطلوب اولان طباع سلیمہ
و مہذبہ موافقتدر .

اورویادہ قوانین طبیعتہ توفیقاً بر دین احداث اولنلق
لڑومنہ قائل اولانلر وار ایمش ، لیکن احکام طبیعتک
ہر جہ برینسہ ایلشیمین ، انسانلری باشی بوش ،
کندی حاللرہ برافق بر دینک وضعی لڑومنہ قائل اولمقدن
دہا لڑومسز دہا عبث برشی اولہ ماز ، چونکہ انسانلر دہ
بو احوال بلادین ، کندی کندی نہ حاصلدر . یوقسہ بو
دینک فائدہ سی مثلاً فحشیانہ قارشی — میلان طبیعی ایلہ
وقوع بولدینی جہتہ — ثواب وعد ایتمکی اولہ جق ؟ یا خود
بو دین محض موضوع و مصنوع بر دین اولدینی ایچونگی
ادیان سماویہ ترجیحاً التزام ایدیلہ جک ؟ ؟ طوغری سی
انسانہ ہر جانی ایستدیکنی شیئی باید بران بر دین ہر اغزہ
کافی سونلک [کہ بودہ امور طبیعتہ دندر] نظریہ سی اوزرینہ
مؤسس اولہ بیلیر . دین محمدی ایسہ طبیعت و فضیلت اوزرینہ
مؤسس بولندیغندن قوانین طبیعتہ نہ قدر ممکن ایسہ
اوقدر موافق اولنلہ برابر طبیعتک فضیلتندن آیرلدینی
نقطہ لردہ دین محمدی دہ طبیعتدن ایریلیر .

دین محمدیتک ، تقدیر فضائل امرندہ بشون احتسابات